

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021
2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030
2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039
2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048
2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057
2058 2059 2060 2061 2062

Helyi gazdaságfejlesztés a TOP-ban

Boros Szilárd

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH)

2014.02.18.

Székesfehérvár

NTH

NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Tartalom

1. Helyi gazdaságfejlesztést kiváltó tényezők
2. TOP általános bemutatás
3. Helyi gazdaságfejlesztési jó gyakorlatok
4. Helyi gazdaságfejlesztés lehetséges forrásai a TOP-on belül

Űrállomáson élünk!

földünk egyedi és
megismételhetetlen...

... de egy

véges

rendszer

Ahogy Lebow is megmondta...

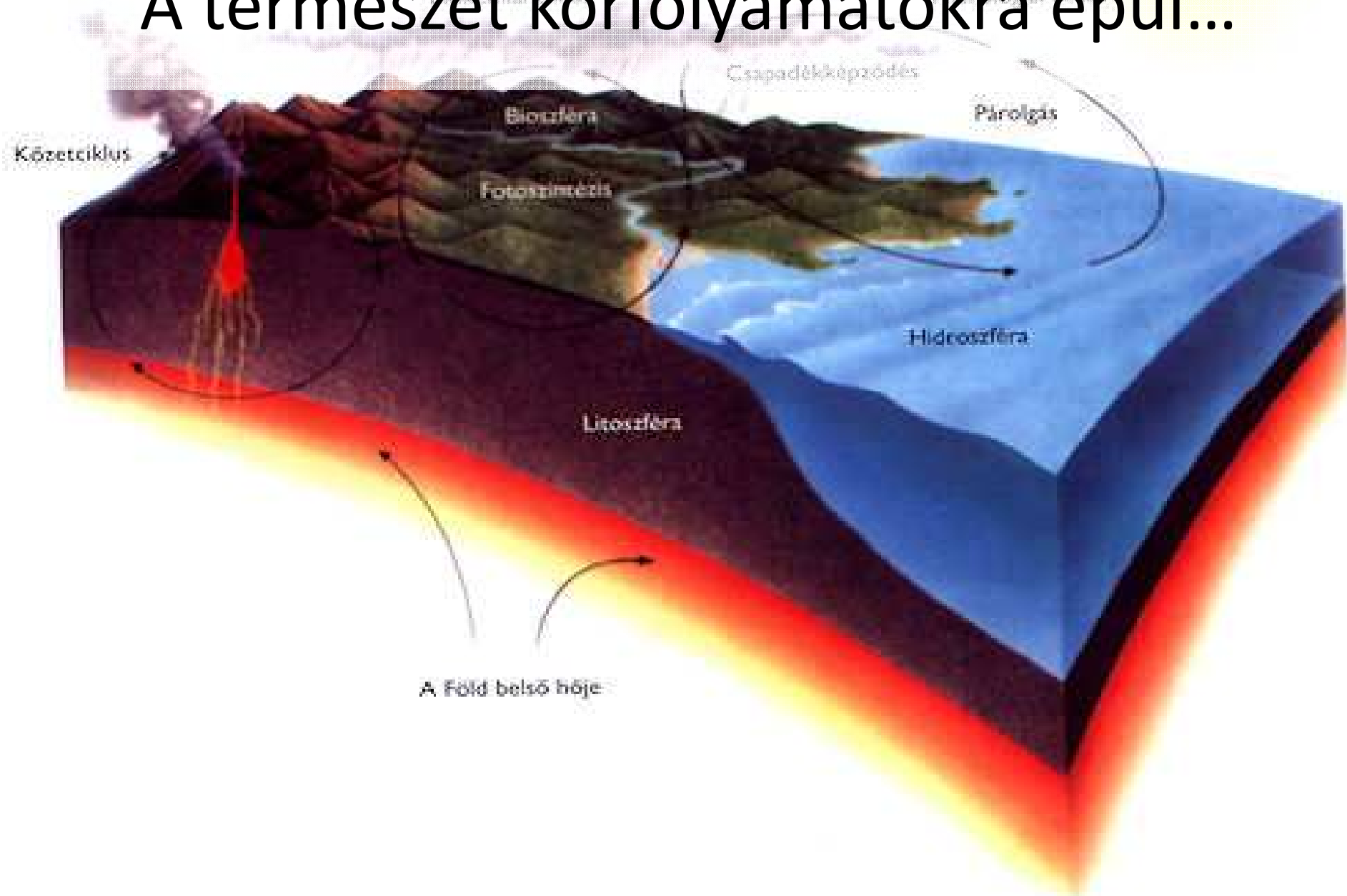

Victor Lebow

*„A világháború hatására
rettentően termelékennyé vált
gazdaság csak úgy élhet túl,
ha felgyorsítjuk a fogyasztás
ütemét, és szertartássá
tesszük a dolgok vásárlását és
használatát!”*

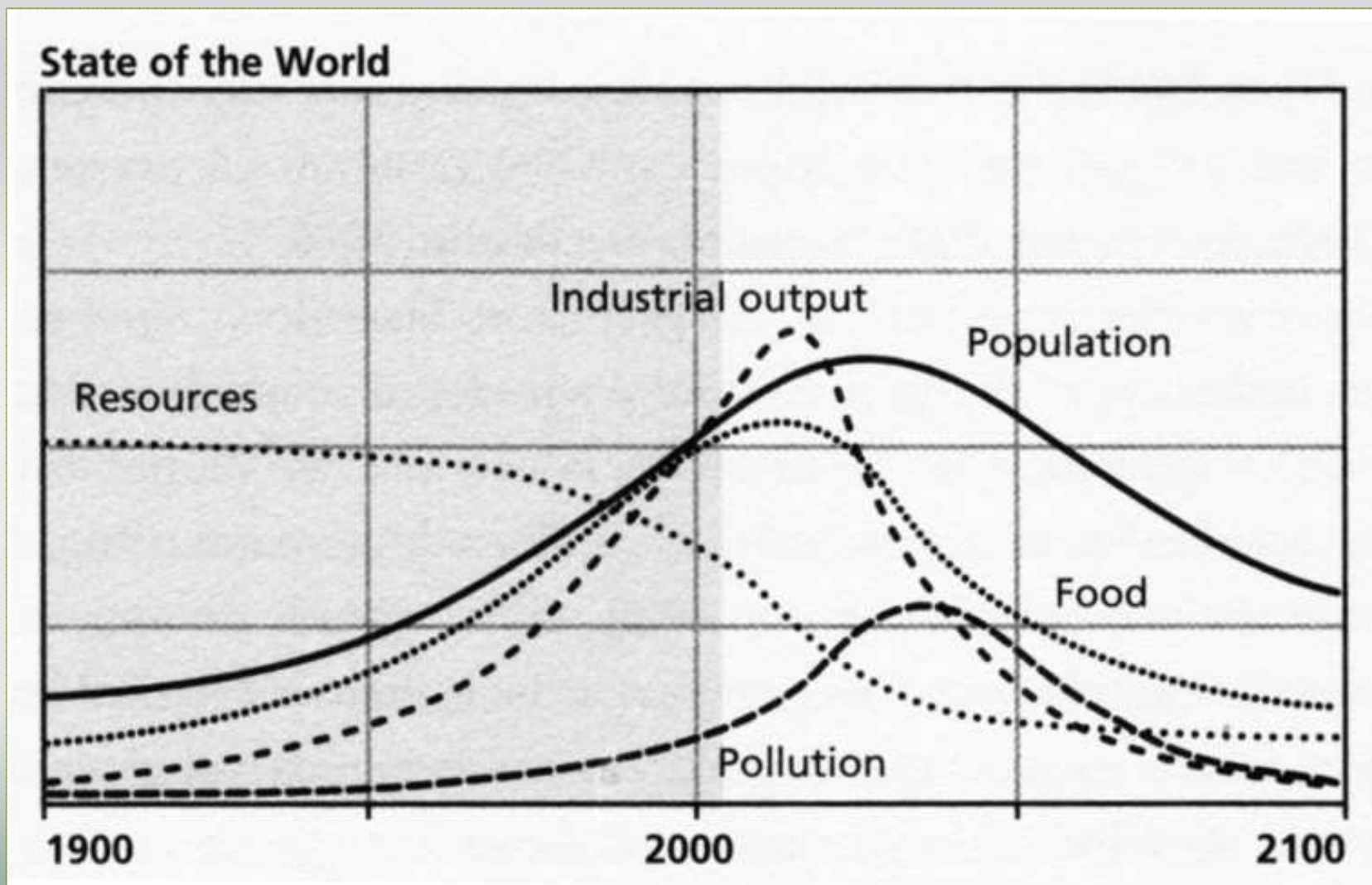
Journal of Retailing, 1955

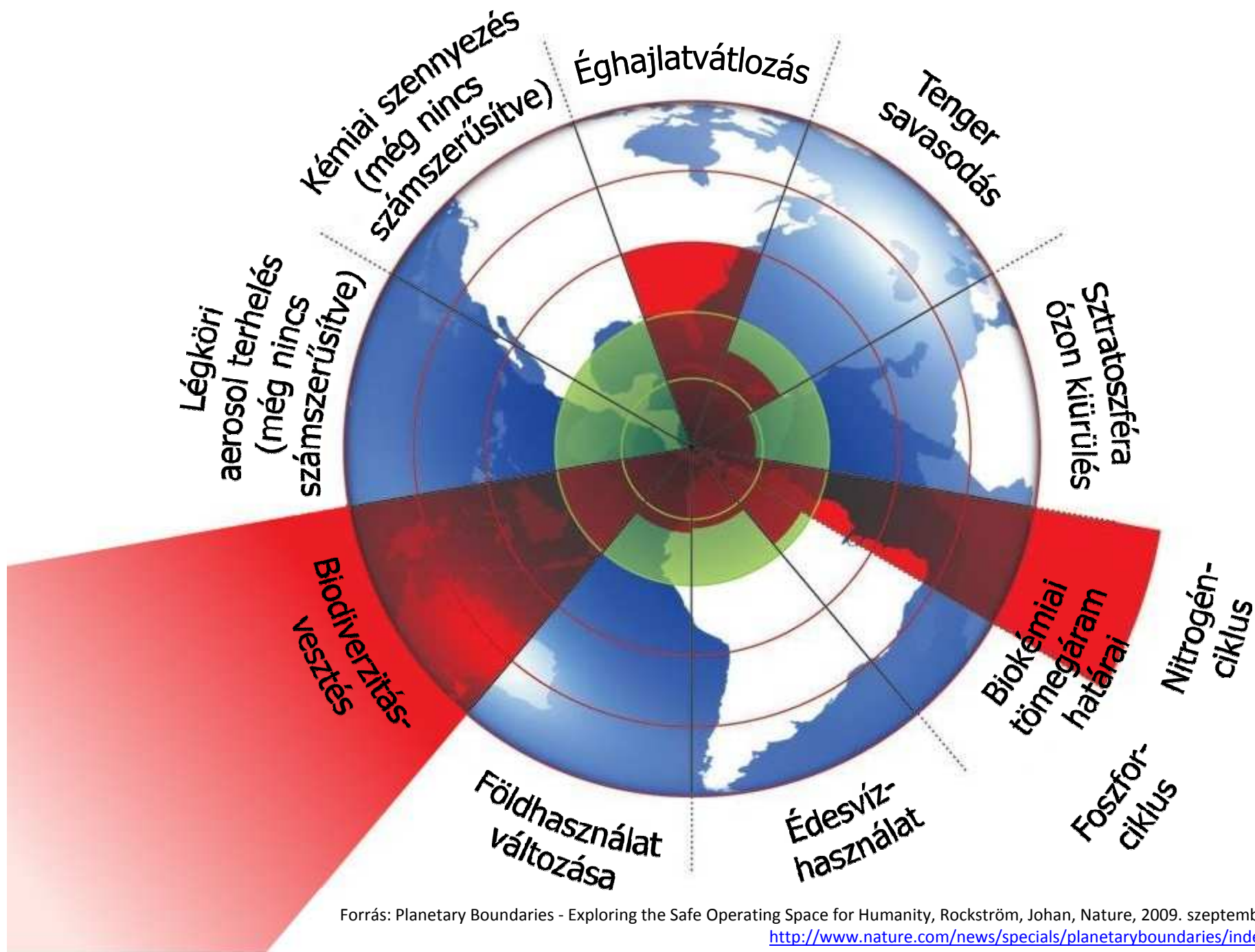
A természet körfolyamataira épül...

Világállapot, folyamatok

Forrás: Planetary Boundaries - Exploring the Safe Operating Space for Humanity, Rockström, Johan, Nature, 2009. szeptember 23.)
<http://www.nature.com/news/specials/planetaryboundaries/index.html>

A gond az,
hogy még mindig sokan
egysíkúan gondolkodnak!

Helyi gazdaságfejlesztés általában

„Helyi gazdaságfejlesztés minden olyan beavatkozás, amely a helyi gazdaság bármely komponensének, illetve kapcsolódó környezetének, vagy a helyi gazdaság egészének módosítása által, és/vagy korábban hiányzó komponens(ek) bevonása révén, és/vagy kihasználatlan komponensek újraélesztésével a helyi gazdaság egy vagy több jellemzőjét (eredményességét, hatékonyságát, jövedelmezőségét, a kibocsátott termékek/szolgáltatások minőségét, a foglalkoztatottságot, a rendszer fenntarthatóságát) javítja.”

A helyi gazdaságfejlesztés legfőbb jellemzői

- helyi kezdeményezésre vagy annak bátorításával jön létre;
- helyi elköteleződéssel jellemezhető, azaz helyi szereplők (az önkormányzat, a vállalkozások, a civil szervezetek és a lakosság) együttműködésében, részvételével és érdekében valósul meg;
- elsősorban helyi eszközökre, belső erőforrások felhasználására épít, a külső eszközöknek és erőforrásoknak elsősorban átmeneti ösztönző szerepük van;
- autonóm, egyedi, helyhez illő megoldásokat keres;
- a helyi közösség ellenőrzése mellett valósul meg;
- elsődlegesen a helyi „piac” szervezésére irányul;
- a fejlesztések eredményei alapvetően helyben hasznosulnak, de a kiemelkedően sikeres termékek, szolgáltatások és gyakorlatok továbbfejlődése támogatott;
- a gazdasági célok mellett helyi közösségi, társadalmi célokat vállal (ld. közjó szolgálata);
- gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság szempontjait érvényesíti;
- önmagát építő folyamatként, stratégiai szemlélettel valósul meg.

Helyi gazdaságfejlesztés fő céljai

Belső tényezőkre alapuló gazdaságfejlődési potenciál növelése

A fenntarthatóság – gazdasági, társadalmi, környezeti -
dimenzióinak figyelembevétele

Gazdasági és társadalmi együttműködések (KKV,
önkormányzatok, civilek, egyéb szereplők) fokozása

Innovatív, ugyanakkor a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó
megoldások alkalmazása

Helyi jövedelemtermelő, illetve tőketeremtő képesség
növelése

Összességében: erőforrások (tőke, humán) helyben, a lokális
körforgásban tartása a fenntartható erőforrás gazdálkodás
segítségével és a helyi jövedelemtermelő képesség emelése
révén

Jó példák alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztésre (1)

Élő Tisza Védjegy

- *Projektgazda: Szövetség az Élő Tiszáért (SZÖVET) , Nagykörű*
- *jelleg: Helyi termék és szolgáltatás értékesítés, promóció - Térségi márkák, védjegyek*
- *célja: felkarolni a Tisza-menti (Tiszabecstől egészen Röszkéig, a vízgyűjtő területeket is beleértve) termékeket és előállítóikat, a helyi lakosság megélhetésének segítése*
- *elemei:*
 - *Élő Tisza védjegyrendszer bevezetése: élelmiszerek, pálinka, alkohol, kézművesipar*
 - *Honlap, rendezvények, értékesítési hálózat*
 - *Védjegyhasználat (45 tag), havi díj alapján*

Miért jó példa?

- *jó példát mutat az érdekképviselő gyakorlati megvalósulására*
- *vásárlói, termelői tudatosság, lokálpatriotizmus erősítése*
- *közös védjegy, minőségi termékek*
- *termelői együttműködés, fogyasztói együttműködés, kapcsolatokon alapuló marketing és piacépítés.*

<http://www.elotisza.hu>

Jó példák alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztésre (2)

Szimpla Kerti Háztáji Piac

- *Projektgazda: Szimpla Kert, Budapest*
- *jelleg: Helyi termék és szolgáltatás értékesítés, promóció - Helyi termelői piacok*
- *célja: belvárosi lakosság számára minőségi élelmiszer-beszerzési lehetőség, a termelők számára pedig értékesítési lehetőség biztosítása. Továbbá a helyi, termelői élelmiszerek és az ehhez kapcsolódó szemléletmód népszerűsítése, szakmai fórum létrehozása és Belső-Erzsébetváros kulturális és turisztikai kínálatának bővítése.*
- *elemei:*
 - *piac a Szimpla Kertben*
 - *rendszeres közös gasztronómiai és kulináris élmények*
 - *kultúra, koncertek a piac idején*

Miért jó példa?

- *jelentős előnyök mind a termelőknek, mind a vásárlóknak,*
- *hozzájárul a piacnak helyt adó szórakozóhely jó hírnevéhez, a környék lakóival való jó kapcsolat kialakításához, fenntartásához*
- *találkozási pont a helybelieknek és a távolabbról érkezőknek is,*
- *kulturális és kulináris élményekkel gazdagítja őket.*

<http://www.szimpla.hu/>

Szimpla VÁSÁRNAP
HÁZTÁJi PIAC

MINDEN VÁSÁRNAP
9-14 ÓRÁIG a **SZIMPLA**
VII. Kazinczy utca 14. **KERTBEN**

- * őstermelői, ehető élelmiszerek
- * villásreggeli tájként
- * gyerekprogramok
- * alternatív élelmiszerhálózatok bemutatkozása

NYITÁS: JÚNIUS 10.

AGRI KULTÚRA   *Szimpla*

Jó példák alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztésre (3)

Helyi élelmiszer rendszer, Szekszárd és környéke

- Projektgazda: Eco-Sensus Közhasznú Nonprofit Kft
- Projekt célja: a **helyi élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése** a termelők és a fogyasztók közötti kapcsolatok élénkítésével, valamint ezzel párhuzamosan a **fenntartható életmód népszerűsítése** volt.
- Projekt elemei
 - helyi termék-adatbázis, valamint honlap és webáruház létrehozása
 - termelői interjúk, fotózások, kisfilmek elkészítése
 - marketingtevékenység: kiadványok, hírlevél, tv-interjúk, rádióspot, óriásplakát, ajándéktárgyak, stb.
 - rendezvényszervezés, előadások, termékbemutatók, termelő-fogyasztó találkozók meg-szer-vezése
 - közösségi események (pl. szőlőtelepítés) lebonyolítása

- **Miért jó példa**

Helyi összefogás, város-vidék kapcsolat erősítése, lokálpatriotizmus erősítése

NTH

NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Jó példák alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztésre (4)

Vedd és véd a Szentest!

- *Projektgazda: Szentest Város Önkormányzata*
- *Projekt célja: Az **önkormányzat**, mint projektgazda célja nem direkt profit megszerzése, hanem **a program induktív hatásán keresztül indirekt helyi bevételeket generál** a helyi költségvetésben a kampány és vállalkozások eredményességének függvényében.*
- *Projekt elemei*
 - *helyi gazdaságfejlesztési stratégia készítése*
 - *vállalkozói adatbázis kiépítése*
 - *vállalkozói fórumok szervezése Aktív Gazdaság címmel*
 - *vállalkozói felmérés, közvélemény-kutatás*
 - *jól érthető szlogen és logó elkészítése*
 - *folyamatos hírlevél készítés és küldés*
 - *vállalkozói marketing kampányok*
- *Miért jó példa*

Önkormányzat a helyi gazdaság aktív alakítója, helyi vállalkozások értékesítésének elősegítése, helyi termék fogyasztás élénkítése, lokálpatriotizmus növelése

Jó példák alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztésre (5)

Termelőtől.hu – direkt neked

- *Projektgazda: magánszemély*
- *Projekt célja: a **lakosság** egyre nagyobb hányada az élelmiszerek és egyéb **alaptermékek beszerzéskor első lépésben a helyi termelőket és termékeket keresse**, ezáltal elősegítve, hogy a termelők több bevételhez, míg a vásárlók egészségesebb élelmiszerhez jussanak.*
- *Projekt elemei:*
 - *értékesítési csatornák kiépítése, piacépítés, termelők megkeresése, országos termelői adatbázis létrehozása, részvétel fesztiválokon*
 - *arculatépítés, webportál, PR aktivitás, előadások tartása*
 - *közösségépítés, hálózatfejlesztés, találkozók, vásár, önkéntes munka*
- **Miért jó példa:**

Havi 35e látogató, 77e e-mail címre megy ki a hírlevél, információ megosztás, tudatos vásárlás elősegítése, élénkülő helyi termékfogyasztás

Jó példák térségi kísérleti fejlesztésre (1)

Nautilus Klaszter Fenntartható Életmód

Projektgazda: Észak-Magyarország Flórája, Faunája Természet- és Állatvédelmi Alapítvány (ÉMFF), Miskolc

Célja: A projekt kiindulási célja az volt, hogy a fenntartható életmódhoz termékeket, szolgáltatásokat kínáló helyi vállalkozásokat és támogató szervezeteket (önkormányzatok, egyetem, kutatóhely, képzőhely, civilek) egy klaszterbe szervezze össze és a tagok részére olyan szolgáltatásokat nyújtson, amelyek elősegítik a fenntartható életmódhoz kapcsolódó termékek piacra jutását.

Elemi:

- klaszter iroda működtetése;
- klaszter rendezvények szervezése;
- komplex tagi kompetencia felmérés;
- menedzsment tanácsadás;
- pályázatfigyelés és projektgenerálás;
- nemzetközi projekt partner közvetítés;
- fenntartható életmód termékek és szolgáltatások fejlesztésének vizsgálata;
- Miniexpó a helyi fenntartható életmód termékek és szolgáltatások bemutatására;
- Fenntartható Fogyasztás Fogyasztói Klub szervezése;
- megjelenés országos kiállításon;
- hazai és nemzetközi rendezvényeken való részvétel;
- adatbázis építése;
- közös arculat bevezetése;
- piackutatás;
- klaszter marketing stratégia készítése

Miért jó példa:

Összefogás, tudás megosztás, minőségi védjegy, célközönség fókuszáltság,

nemzetközi elismertség: 2012-ben a NAUTILUS Fenntartható Életmód Klaszter a nemzetközi ESCA (European Secretariat for Cluster Analysis) szervezet minősítési eljárásában vett részt, amely keretében hazánkban elsőként megkapta az Európai Klaszter Kiválósági Kezdeményezés bronz fokozatát

Jó példák térségi kísérleti fejlesztésre (2)

Crofter mini erőmű

- *Projektgazda: Cropell Kft*
- *Célja: **alternatív energia termelés** (olajos magvakon alapul), ill. a hosszú távon kiszámítható és biztosított energetikai önfenntartás, önellátás megteremtése*
- *Elemei:*
 - *Önálló technológia kidolgozás*
 - *Gép összeállítás és folyamatos fejlesztés*
 - *Értékesítési lehetőségek*

Miért jó példa:

Energetikai önellátás, környezetvédelem, önálló fejlesztés, innovatív, piacképes

NTH

NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fő céljai

- Az EU költségvetési és tematikus determinációkhoz való igazodás alapján az alábbi kiemelt fejlesztési célokat határozta meg:
 - területi különbségek csökkentése, elmaradott térségek felzárkózása,
 - vállalkozások fejlesztése,
 - foglalkoztatási lehetőségek biztosítása, foglalkoztatás növelése,
 - alacsony széndioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony gazdaság,
 - társadalmi befogadás, szegénység csökkentése,
 - környezet védelme, kulturális és természeti örökség megőrzése.

FONTOS, hogy a TOP-ban közvetlen KKV fejlesztés nincs csak közvetett támogatási konstrukciók formájában lesz lehetőség

A helyi gazdaságfejlesztés KKV szereplőinek közvetlen forrásai nem a TOP-ban található, kiemelten figyelemmel kísérendők a GINOP, VP.

NTH

NEMZETPOLITIKAI
TERVEZÉSI KÖZPONT

Helyi gazdaságfejlesztés lehetséges forrásai a TOP-on belül

1.2. Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozásoknál

- Kis- és középvállalkozások támogatása a területi szükségletekre reagálva
- Térségi kísérleti fejlesztések

CLLD városokban:

5.1. Kulturális és közösségi terek fejlesztése - infrastrukturális beruházások a városi CLLD-kben (ERFA)

- Községi terek infrastrukturális felújítása, bővítése, eszközfejlesztése, kreatív, új szolgáltatások befogadására alkalmas téré alakítása (önkormányzati, nonprofit, egyházi közösségi terek)
- Közterek „községi tér funkcióinak” bővítése
- Innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények eszközfejlesztése

5.2 A városi CLLD-k közösségi és kulturális fejlesztéseivel kapcsolódó, illetve azokat támogató beavatkozások (ESZA)

- Helyi társadalmi párbeszéd egyeztetési mechanizmusainak kialakítása, működtetése, a helyi identitást erősítő tevékenységek
- A helyi aktivitást, társadalmi szolidaritást elősegítő tevékenységek
- Infrastruktúra közösségi használata, szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása.
- Helyi (népi) mesterségek újratanítása, bemutató programok, kiállítások

Város-vidék együttműködések CLLD típusú támogatása:

5.3 Város-vidék együttműködések elősegítő, közösségi kezdeményezésű beruházások és fejlesztések megvalósítása (ERFA)

- Helyi termék termelési, értékesítési és logisztikai kapcsolatok fejlesztése
- Mobilitás, integrált térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése
- Város-vidék megújuló energia- (biomassza és biogáz rendszerek) termelési és hasznosítási rendszerek fejlesztése
- Város-vidék hulladék-kezelési és hasznosítási rendszerek fejlesztése
- Város-vidék rekreációs turisztikai kapacitások fejlesztése

5.4 Város-vidék együttműködések elősegítő, közösségi kezdeményezésű beruházásokhoz és fejlesztésekhez kapcsolódó, illetve azokat támogató beavatkozások (ESZA)

- Város-vidék közösségi kezdeményezésű beruházások és fejlesztések megalapozottságához, megvalósításához szükséges:
 - szakmai elemzések, megvalósíthatósági tanulmányok
 - képzések, szakképzések, továbbképzések, oktatás és együttműködések
 - szemlélet- és identitásformáló, tájékoztató, népszerűsítő akciók, programok, kampányok

NTH

NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Köszönöm figyelmüket!

Boros Szilárd

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH)

szilard.boros@nth.gov.hu

0036-1-795-23-54